

Ministerstvo dopravy

nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12
PO BOX 9, 110 15 Praha 1

Ministerstvo vnitra ČR
odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Váš dopis značky
MV-20564-3/VS-2018

Naše značka
137/2018-160-OST/2

Vyřizuje / linka
Kripnerová Zuzana, Mgr. /225131965
Praha 06.04.2018

Věc: Sdělení k žádosti o stanovisko k právní kvalifikaci jednání, spočívajícího v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci

Ministerstvu dopravy, odboru agend řidičů (dále jen „MD“), byla dne 16. března 2018 doručena žádost Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, o stanovisko k právní kvalifikaci jednání spočívajícího v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze dle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.

Z žádosti vyplývá, že v minulosti byly na danou problematiku různé názory, ať již na úrovni ústředních správních orgánů, či soudů. Jedním ze zastávaných názorů byl ten, že se jedná o přestupek dle ust. § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. (nyní odpovídá právní kvalifikaci dle ust. § 4 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb.). Dle dalšího názoru se jednalo o přestupek dle zákona č. 361/2000 Sb.

Dle ust. § 91 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb. platí, že cit.: „*Napomenutí nebo pokutu příkazem na místě může kromě příslušného správního orgánu uložit strážník obecní policie za přestupek, jehož projednání je v působnosti obce, za přestupek proti občanskému soužití, pokud nebyl spáchán porušením zákona o silničním provozu, a za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.*“

Závěrem Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy, vzhledem k výše uvedenému, vneslo dotaz, zda se mají správní orgány přiklonit k tomu, že se jedná o přestupek dle ust. § 4 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb. či nikoli, s tím, že se přiklonilo k názoru, že ano.

MD v tomto směru uvádí, že danou problematikou se zabývá i stanovisko Ministerstva vnitra, odboru bezpečnostní politiky, č.j.: MV-81409-2/OBP-2014, vyvěšené na internetových stránkách Ministerstva vnitra (viz <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-a-pravni-rozbory-922544.aspx>), byť vychází ze staré právní úpravy (tedy dle zákona č. 200/1990 Sb.).

V tomto stanovisku je uvedeno následující, cit.:

„*Jak OBP, tak všechny výše uvedené subjekty (pozn. MD, ŘSDP PPČR, MP hl. m. Prahy) se shodují na tom, že dané protiprávní jednání má být právně kvalifikováno jako přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.*“

§ 23 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“), dává obcím možnost vymezit pro účely organizování dopravy na území obce v nařízení obce ty oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k činnostem uvedeným pod písmeny a) až c) tohoto ustanovení, mj. k stání silničního motorového vozidla v obci na dobu časově omezenou, nejvýše však na dobu 24 hodin. Rozhodne-li se obec této možnosti využít, stanoví jí § 23 odst. 2 silničního zákona povinnost označit takovéto místní komunikace nebo jejich určené úseky příslušnou dopravní značkou podle zvláštního právního předpisu.

Dle názoru OBP je proto nutno dané ustanovení vykládat tak, že příslušná dopravní značka v sobě *de facto* inkorporuje předmětná práva a povinnosti vyplývající z daného nařízení obce (samotný tento podzákonný předpis neukládá originárně žádnou povinnost - ta je primárně uložena § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích; blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 65/2004). V dotazu uvedené protiprávní jednání tak má být, při splnění všech zákonných podmínek, právně kvalifikováno jako přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, neboť došlo k porušení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, tedy k porušení povinnosti řídit se při účasti na provozu na pozemních komunikacích dopravními značkami.

K výše uvedenému závěru přispívá i samotný význam § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“). Jedná se o tzv. blanketní skutkovou podstatu přestupku. Tato je určena pro porušení povinností uložených zvláštními právními předpisy, tedy jiných než těch, jejichž porušení je zahrnuto do skutkových podstat § 21 až 45 přestupkového zákona (a jejichž porušení není v daných předpisech výslovně označeno za přestupek). V souladu s obecným právním principem „*lex specialis derogat legi generali*“ proto užití tohoto ustanovení není na místě, neboť ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích je nutno chápat ve vztahu k § 46 odst. 1 přestupkového zákona jako ustanovení speciální.

...

V neposlední řadě pak OBP pokládá za vhodný argument svědčící závěru, že se jedná o skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích, použití logického porovnání obdobných situací a aplikaci předmětných ustanovení v praxi. Pokud by tak teoreticky řidič A např. zaparkoval vozidlo v místě řádně označeném dopravní značkou č. IP 13c (parkoviště s parkovacím automatem) bez toho aniž by uhradil cenu za užívání tohoto stání (obec má řádně vydané nařízení vymezující oblasti, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy) a toto jeho jednání bylo právně kvalifikováno jako přestupek podle § 46 odst. 1 přestupkového zákona, hrozila by mu pokuta ve výši až 30 000 Kč. Na druhou stranu, pokud by vedle něj neoprávněně zaparkoval řidič B na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1) písm. f) bod 11. zákona o provozu na pozemních komunikacích, hrozila by mu v nezkráceném správním řízení pokuta v rozmezí 5000 – 10000 Kč, tedy ve své nejvyšší možné výši třikrát nižší než v případě řidiče A, a to přes to, že přestupek podle § 125c odst. 1) písm. f) bod 11. zákona o provozu na pozemních komunikacích představuje speciální skutkovou podstatu k obecnému přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích (tedy tomu, pod který lze zahrnout ostatní protiprávní jednání spojená s nedovoleným stáním vozidla). Takovouto disproporci shledává OBP jako zjevně nežádoucí a zcela jistě zákonodárcem nezamýšlenou.

Pro úplnost zmiňujeme i předmětnou komentářovou literaturu k tomuto tématu – Jan Vetešník (a kolektiv) uvádí k této problematice následující: „...Je proto otázkou, zda porušení výše uvedeného nařízení obce lze kvalifikovat jako přestupek podle § 46 odst. 1 zákona o přestupcích (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 23/2007, z 29. 8. 2007), nebo s ohledem na porušení povinnosti řídit se dopravními značkami kvalifikovat jako přestupek podle § 125c odst. 1

písm. k) zákona o silničním provozu (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 65/2004, z 26. 10. 2005). Stejně jako komentářová literatura jsme toho názoru, že s ohledem na skutečnost, že úseky pozemních komunikací jsou označeny dopravními značkami, jedná se o přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. [srovnej JEMELKA, J.; VETEŠNÍK, P. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 380 – 381.]“.

MD je toho názoru, že se na uvedeném právním rozboru v souvislosti s novou právní úpravou na úseku přestupků nic zásadního nezměnilo. V ust. § 4 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb. je stále daná skutková podstata blanketní (cit.: *„Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou v nařízení obce nebo kraje.“*), tedy je stanovena obdobným způsobem jako dříve v ust. § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. (cit.: *„Přestupkem je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 21 až 45, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy včetně nařízení obcí, okresních úřadů a krajů.“*).

Výše uvedený závěr, tedy že se jedná o porušení dopravní značky č. IP 13c – Parkoviště s parkovacím automatem, kdy je řidič povinen se řídit údaji na značce, dodatkové tabulce nebo na parkovacím automatu, resp. hodinách (obdobně pak dopravní značka č. IP 13b – Parkoviště s parkovacím kotoučem), tj. porušení ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, proto pak o přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, podporuje i současná právní úprava vztahující se k tzv. objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla dle ust. § 125f zákona o silničním provozu. Při opačném výkladu by došlo k absurdní situaci, kdy by v případě, že by řidič nebyl na místě ztotožněn, nebylo možné protiprávní jednání oznámit příslušnému správnímu orgánu jako podezření z přestupku provozovatele vozidla, který byl do zákona o silničním provozu včleněn jako reakce na odkládání těchto přestupků z důvodu odkazu na osobu blízkou. **Zákon o silničním provozu totiž v ust. § 125f odst. 2 písm. b) stanoví podmínkou, že cit.: „Provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud.... porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona... V případě, že by Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy, dospělo k závěru, že se jedná o přestupek dle zákona č. 251/2016 Sb., nebylo by možné neoprávněné stání vozidla bez zaplacení „parkovacího poplatku“ řešit v rámci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla.** Je vhodné doplnit, že by tento závěr znamenal minimálně jen v Praze velmi závažný dopad na řešení tohoto protiprávního jednání s ohledem na postupné rozšiřování tzv. parkovacích zón.

Pro úplnost na závěr doplňujeme, že věc byla neformálním způsobem prodiskutována i se zástupci z řad ŘSDP PPČR a MP hl. m. Prahy při řešení jiné problematiky, a tito zastávají shodný názor tak, jak je výše uvedeno.

Mgr. Stanislav Dvořák

ředitel

Odbor agend řidičů